

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 16. Quando speciales ob causas, v.g. ob mortis periculum, ante
actam pœnitentiam canonicam, dictis peccatoribus absolutio data fuit,
absolutionis istius valorem & fructum Patres in dubium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

denus, eadem diligentia & sollicitudine vicinis consuebant, Concilia habebant, nec unquam patientur, privatim confessorum curacionis modos peccatoribus adhiberi. Siquis id fecisset facinus, statim severa censura vindicabant.

201 Ne autem in hac curacione & communione fallerentur, hanc antiquam regulam observabant, ut esse conciliationem & communionem reddendam, quibus Deus readderat, juxta divinam sententiam Act. 10. latam: "Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris." Credebant insuper, atque hoc erat potissimum totius discipline pœnitentiæ fundamentum, operum canonicè pro peccatis injunctorum sedula præstatio internam cordis compunctiorem augeri & accendi, iram Dei mitigari, Deum pœnitentibus placari, pœnas æternas, peccatis debitas, non modo frustari, sed etiam extinguere, ita ut qui injunctum à Sacerdote operum humiliter profecisset, peccatorum veniam à Deo promereretur, ac proinde ab Ecclesia eandem mercedem consequeretur: eò quid rata haberet Deus in celo, quæcumque Ecclesia in terra de peccatis iudicia faceret. Non negabant peccatoris compunctiorem tam ardentem & inflammatam esse posse, ut uno momento perfectam à Deo peccatorum remissionem obtineret, omnesque inferorum pœnas extingueret. Sed & hoc rarum esse, & si quando contingeret, incognitum esse præstabantur. Ideo ut pœnitentium conversionem explorarent, atque illius inflammationem pœnitentes à Deo promererentur, opera varia injungebant, quibus diligenter peractis, eos purgatos esse & sanatos, Deo æconomiam Ecclesie approbante, non dubitabant, atque ut verè tales à Deo habitos reconciliabant, & Communionem donabant. Si verò morbo correpti, pœnitentiam petebant, aut grave aliquod periculum ipsorum animæ aut corporis metueretur, morbo urgente, aut periculo alio imminente, reconciliationem concedebant, pœnitentiâ nullâ, aut brevi impositâ, ægrotis autem tantum indicatâ eâ conditione, ut si morbo superstitis essent, eam exequerentur. Sed cum præter verba, gemitusque morientis, nihil esset eis de sinceritate, & juxta quantitatem compunctiõnis compertum, de salute rarè pœnitentium diffidere plurimum, nihil velle certi affirmare prædicabant. Absolvebant tamen, natè potius esse (in dubio cujus longius examen temporis angustia non patiebantur) favere pœnitenti, quàm Sacramento: cum Sacramentum propter pœnitentem sit institutum.

202 His præmissis deinde Morinus ex perspicuis antiquorum Patrum testimoniis demonstrat, ipsos diligentissimè semper cavisse, ne quemquam absolverent, quem prius à Deo vel absolutum, vel Sacerdotum ministerio curacione peractâ absolvendum, quantum homini iudicare fas est, certò non crederent. Igitur certum est ipsos non credidisse, se debere absolvere contentes toties quoties absolutionem poscerent, nec ipsorum manifesta foret indispositio; imò ordinariè non prius ipsos absolvisse, quàm certa ipsis appareret ipsorum dispositio, quantum fas esset homini iudicare. Et eandem fuisse antiquorum Scholasticorum sententiam ex ipsorum testimoniis cap. 18. demonstrat.

203 Capite verò 19. demonstrat, quòd suam illam præxim tunc Patres temerabant, cum pœnitentium mors urgebat, vel aliquod salutis periculum immincebat. Tunc enim (inquit) tam certa sincere pœnitentiæ argumenta non iudicabant attendenda. Cum enim atrocitas Decianæ persecutionis lapsorum ingentem multitudinem Ecclesie peperisset, & ipsi (imprudens Confessorum litteris muniti) pacem sibi reddiderunt, nullâ actâ pœnitentiâ, insolenter efflagitarent, Cyprianus cum Clero suo, Clerus quoque Romanus (Sede vacante per mortem Fabiani) Decreto provisorio statuerunt, pa-

Tom. III.

cem lapsis moribundis dari; sanos verò expectare, donec (persecutione sedatâ) Concilia celebrarentur, ibique quâ ratione pax unicuique reddenda foret, definiretur. Sedatâ paulò persecutione, Romæ & in Africa habitis Conciliis, statutum est, pacem Libellaticis dandam, nullâ aliâ actâ pœnitentiâ, præter eam, quàm à suo se lapsu egisse probabant. Sacrificatorum verò pœnitentiam diu trahendam, antequam pax ipsis redderetur, nisi mors urgens aliud exigeret. Si nullo periculo urgerentur, ipsos non reconciliandos, priusquam impleissent pœnitentiæ tempus sibi recenter constitutum. Quia tamen paulò post statutum istud nova persecutio imminere visa est, decerunt esse ut nullâ interpositâ molâ pax omnibus redderetur. Quia Concilia tunc habita censuerunt, sufficere quòd ex eorum gemitibus & inchoata pœnitentiâ probabilis conjectura haberetur, Deo acceptam esse posse ipsorum reconciliationem. Hæc omnia ex epist. 52. & 54. Cypriani, pulcherrimèque rationibus, ab eodem Cypriano deductis, perspicuè ibi probat, ostendens à Cypriano solidissimè dissolvi omnia in contrarium objecta.

204 Interim videat hinc Lector, veteres Patres ad absolutionem dandam lapsis in enorme crimen (quale erat in persecutione idolis sacrificasse) extra mortis vel salutis periculum hanc fuisse contentos probabilis conjecturâ, ex ipsorum fletibus & inchoata pœnitentiâ petita, de dispositione ipsorum; sed certius argumentum istius dispositionis requisivisse. Nec promde extra mortis vel salutis periculum ipsos ad absolutionem dispositos censuisse ex folis fletibus & inchoata pœnitentiâ, multò minus ex folis verbis ipsorum; sed certiora ad id credendum argumenta postulasse. Ex quo manifestè tandem conficitur, Ecclesiam & Patres, extra mortis & salutis periculum, olim non absolvisse lapsos in enorme crimen, quoties absolutionem contentes poscebant, tamen manifesta non esset indispositio ipsorum: nec per consequens, extra periculum illud, ante impletum pœnitentiæ tempus, ipsis se dispositos asserentibus ordinariè credidisse in solo verbo ipsorum, tamen manifesta non apparet ratio in contrarium: eam ne ipsos quidem dispositos crediderint, dum non folis verbis, sed & fletibus & inchoatâ pœnitentiâ se dispositos asserbant, tamen manifesta non esset indispositio ipsorum. Quod ex dicendis magis magisque demonstrabitur.

CAPUT XV.

Rei grandium criminum, v. g. fornicationis, olim sacramentaliter non absoluebantur, nisi post actam pœnitentiâ canonicam.

Veritas ista constabit ex dicendis cap. 17. & 18. 205
Vide ibi.

CAPUT XVI.

Quando speciales ob causas, v. g. ob mortis periculum, ante actam pœnitentiâ canonicam, dictis peccatoribus absolutio data fuit, absolutionis istius valorem & fructum Patres in dubium revocaverunt.

Ita Morinus lib. 4. c. 11. n. 11. ubi sic: *Quamquam variis occasionibus explicatis, aliisque occurrentibus, nullâ impositâ pœnâ absolutionem & communionem graviter peccantibus Patres largiuntur (verbis & fletibus præsentibus eorum contenti, uti n. 9. præmiserat) longè tamen pluri faciebant fructum reconciliationis, pœnitentiâ legitime*
Gg